

ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИДА МАЪНАВИЙ-АХЛОҚИЙ ТАРБИЯ МАСАЛАСИГА ЭЪТИБОР

Меликулов Фарҳод Мамадалиевич

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академияси

**Тарбиявий ишларни ташкил этиш ва
мукофотлаш бўлими бош инспектори**

<https://doi.org/10.5281/zenodo.8424496>

Аннотация: ушбу мақолада мамлакатимизда ички ишлар органлари ходимларининг хизмат бурчига содиқ, ватанпарвар ва халқпарвар бўлиб шаклланиши ҳамда юксак маънавий-ахлоқий савиясини ошириш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларга қисқача тўхталиб ўтилган.

Таянч сўзлар: инсон ҳуқуқлари, “инсон қадри учун” тамойили, ватанпарварлик, халқпарварлик, маънавий-ахлоқий тарбия, касбий маданият, хизмат интизоми.

Юртимизда кенг кўламда амалга оширилаётган ислохотларнинг асосий мақсади ҳуқуқий демократик ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш, фуқаролар ҳавфсизлигини таъминлаш, фаровон турмушини яхшилашга қаратилмоқда. Бу мақсадга эришишни таъминлаш учун эса жамиятимизда тинчлик, осойишталик ва барқарорликни ўрнатиш, қонун устуворлиги заминида кучли тартиб интизомни вужудга келтириш, ирқи, миллати ва эътиқодидан қатъи назар, ҳар бир фуқаронинг ҳақ-ҳуқуқларини таъминлаш, эркинлик, фаровон ҳаёт яратишга қаратилган ижтимоий-иқтисодий тараққиёт ҳамда оила, жамият, давлат олдидаги бурчи, масъулиятини англаб етадиган, ҳар томонлама камол топган, Ватаним деб, элим деб ёниб яшайдиган ва шу йўлда садоқат билан хизмат қиладиган, маънавий-ахлоқий салоҳияти юксак ички ишлар органлари ходимларини тарбиялаш масаласига кўпроқ эътибор қаратишимиз зарур.

Бугунги кунда “Инсон қадри учун” деган эзгу тамойил ҳаётимизга кириб келмоқда. Конституция ва қонун устуворлигини, ҳар бир фуқаронинг тинч ва ҳавфсиз ҳаёт кечиришини таъминлаш давлатимиз сиёсатида энг устувор вазифа этиб белгиланди. Мана шундай ислохотларни келгуси беш йилликда ҳам давом эттириш, уларнинг узвийлигини таъминлаш мақсадида “Ҳаракатлар стратегиясидан – Тараққиёт стратегияси сари” тамойили асосида Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси ишлаб чиқилди. Ушбу стратегиянинг “Маънавий тараққиётни таъминлаш ва соҳани янги босқичга олиб чиқиш” деб номланган V йўналишида бир қатор вазифалар асосий мақсад қилиб белгилаб берилди. Зеро, бугунги мураккаб ва таҳликали вазиятда ички ишлар органлари тизимида маънавий-маърифий соҳадаги ишларни замон талаблари асосида янада такомиллаштиришни тақозо этмоқда.

Шахсий таркиб билан амалга оширилаётган маънавий-маърифий, тарбиявий-профилактик ҳамда мафкуравий ишлар таъсирчанлиги ва натижадорлигини кескин ошириш, “Халқ манфаатларига хизмат қилиш” концентруал ғояси асосида ушбу йўналишдаги ишларни мутлақо янги босқичга кўтариш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда [1, Б. 139].

Ҳозирги кунда мамлакатимизда “Халқ давлат идораларига эмас, балки давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак” деган тамойил давлат сиёсатининг энг

устувор йўналишига айланди. Шу жумладан, ички ишлар органлари фаолияти ҳам айнан мана шу тамойил асосида ташкил этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 10 апрелдаги “Ички ишлар органларининг фаолияти самарадорлигини тубдан ошириш, жамоат тартибини, фуқаролар ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлашда уларнинг масъулиятини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5005-сон фармони ички ишлар органларининг фаолиятини тубдан такомиллаштиришнинг концептуал асоси бўлиб хизмат қилди. Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида қабул қилинган мазкур фармон ички ишлар органларини аҳолига ўз вақтида ёрдам кўрсатадиган, унинг ҳар бир ходими “Халқ манфаатларига хизмат қилиш”ни ўз хизмат бурчи деб биладиган, ижтимоий йўналтирилган профессионал тузилмага айлантиришга замин яратди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2021 йил 2 апрелдаги ПҚ-5050-сон қарорида ички ишлар органлари ходимларини ҳар қандай шароитда давлат ва халқ манфаатларига хизмат қиладиган, миллий қадриятларга содиқ, умуминсоний қадриятларга таянадиган, ёт ва бузғунчи ғояларга мурасасиз курашувчи, иймон-эътиқоди ва иродаси мустаҳкам, маънавиятли ва фидойи, аждодларимиз ва мардлик кўрсатиб ҳалок бўлган ходимларнинг бебаҳо меросига таяниб яшайдиган баркамол шахс сифатида тарбиялаш каби бир қатор энг муҳим вазифалар белгиланди [2]. Ушбу қарорга кўра, “Ички ишлар органларида маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш концепцияси” тасдиқланди.

Ушбу концепцияда ички ишлар органларида маънавий-маърифий ишларни самарали ташкил этиш тизимини янада такомиллаштириш, ходимларнинг маънавий салоҳияти ва мафкуравий иммунитетини кучайтириш, уларнинг онгида Ватан тақдири ҳамда келажаги учун дахлдорлик туйғусини янада мустаҳкамлаш каби улуғ мақсадлар ўз аксини топган.

Концепцияда ички ишлар органларида маънавий-маърифий ишлар “Ватанга ва халққа садоқат билан хизмат қилиш – олий бурчимиз!” концептуал ғояси асосида ташкил этилиб, унда давлат мустақиллигини ҳимоя қилиш, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, жамоат хавфсизлигини таъминлаш ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза қилиш устувор вазифа сифатида белгиланган.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 25 октябрдаги ички ишлар органлари ходимларининг касб байрами муносабати билан сўзлаган нутқида: “Агар давлат таянадиган асосий устун қонун бўлса, унинг кучини амалда намоён этадиган энг самарали тизим бу – ички ишлар соҳаси, десак, айти ҳақиқат бўлади”, дея таъкидлагани айти ҳақиқатдир. Бугунги кунда мамлакатимизда ички ишлар органларининг фаолияти очиқ ва ошкоралик йўсинида, фуқароларнинг уларга ишончи ошишини таъминлайдиган тарзда ташкил этилмоқда. “Одамларни эшитиш, муаммолари, дарду ташвишларини ўрганиш тизими яратилди”.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг “Одамлар ички ишлар органининг ҳар бир ходимида ўз ҳимоячисини кўриши керак” деган фикрида эл-юртимизнинг ишончи ва меҳрини қозонган, том маънодаги халқпарвар ички ишлар тизимини яратиш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар замирида мамлакатимиз тинчлиги ва

барқарорлигини таъминлаш, халқимизнинг осуда ҳаётини асраб-авайлаш ҳар бир ватандошимизнинг муқаддас бурчи эканлигини теран англашимиз лозим. Бугун давлатимиз раҳбари томонидан ички ишлар органлари тизимини тубдан ислоҳ қилиш, унинг фаолияти самарадорлигини замонавий босқичга кўтаришга ғоят муҳим вазифа сифатида алоҳида эътибор қаратаётгани бежиз эмас, Зеро, бу ҳақда Президентимиз Шавкат Мирзиёев: “халқимиз Яратгандан, аввало, тинчлик-хотиржамликни сўрайди. Шундан сўнг, ўз уйим, бошпанам бўлса, оилам, бола-чақам билан соғ-саломат яшасам, дейди. Биз халқимизнинг ана шундай орзу-ниятларини рўёбга чиқариш учун иккита масалага, яъни ички ишлар ва соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишга катта эътибор қаратаёпмиз”, деб таъкидлаб ўтган.

Хулоса қилиб айтиш мумкинки, юртимизда ўтган давр мобайнида ички ишлар тизими тубдан ислоҳ қилинди, эл-юртимизнинг ишончи ва меҳрини қозонган, том маънодаги халқпарвар ички ишлар тизимини яратиш бўйича кенг қўламли ислохотлар амалга оширилди ва биздан талаб этиладигани эса бу ислохотларни давом эттиришга қўлимиздан келганча ҳиссамизни қўшишдан иборатдир.

References:

1. Ички ишлар органларининг кадрлар билан ишлаш фаолиятини такомиллаштириш – халқ манфаатларига хизмат қилишнинг муҳим кафолати: Ўқув қўлланма (иккинчи нашри) генерал-лейтенант Б.А.Матлюбовнинг умумий таҳрири остида. – Т.: Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академияси, 2021. – Б.139.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 2 апрелдаги “Ички ишлар органларининг жамоат хавфсизлигини таъминлаш ва жиноятчиликка қарши курашиш соҳасидаги фаолиятини янада такомиллаштириш бўйича қўшимча ташкилий чоратадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-5050-сон қарори // URL: <https://lex.uz/ru/docs/5353841> (Мурожаат этилган сана: 10.09.2023).